

Nr 303.

Godkänd av första kammaren den 5 juni 1929.

Godkänd av andra kammaren den 5 juni 1929.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa med förslag till sinnessjuklag m. m. sammanhängande frågor jämte en i ämnet väckt motion.

(Statsutskottets utlåtande nr 159.)

Till Konungen.

Uti en till riksdagen avlåten, den 8 februari 1929 dagtecknad proposition, nr 89, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av statsrådsprotokollet över socialärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen att

dels föreskriva, att vad i gällande avlöningsbestämmelser eller eljest av riksdagen godkända stadganden finnes föreskrivet beträffande statens hospital och asylor skall från och med den 1 januari 1931 avse statens sinnessjukhus;

dels besluta, att nu befintliga befattningar såsom hospitalsläkare av 1:a och 2:a klass, respektive såsom syssloman av 1:a, 2:a och 3:e klass, skola från och med den 1 januari 1931 upptagas under de ändrade benämningarna förste och andre läkare, respektive intendent av 1:a, 2:a och 3:e klass;

dels ock godkänna följande stadganden att, utöver av 1925 års riksdag godkända särskilda bestämmelser beträffande tjänstemän vid ifrågavarande anstalter, från och med den 1 januari 1931 lända till efterrättelse beträffande bemälda tjänstemän, nämligen:

»Vid sinnessjukhus anställd befattningshavare, som åtnjuter tjänstebostad, må icke där mot betalning till vård mottaga sinnessjuk eller sinnesslö.

Läkare eller intendent, som icke åtnjuter tjänstebostad, är pliktig att vara boende i närheten av vederbörande sinnessjukhus.»

I sammanhang med förevarande proposition har riksdagen till behandling förehått en inom riksdagen väckt motion, II: 366, vari föreslagits, att riksdagen vid behandling av Eders Kungl. Maj:ts proposition nr 89 måtte i frågan om ersättning åt sinnessjukhusdirektionernas ledamöter uttala, att till sådan ledamot, som för deltagande i direktionssammanträde eller för inställelse vid anstalten, som i direktionens ärenden eljest påkallas, icke

äger uppbära traktamentsersättning enligt allmänna resereglementet, måtte utgå ett dagtraktamente av 6 kronor.

Vid granskning av förevarande proposition har riksdagen ansett sig böra i huvudsak ansluta sig till de synpunkter, departementschefen framfört.

I vissa avseenden har riksdagen dock funnit sig icke kunna biträda departementschefens mening.

Enligt 20, 34, 39 och 50 §§ i det för innevarande riksdag framlagda förslaget till sinnessjuklag m. m. skulle medicinalstyrelsen hava att handlägga vissa ärenden rörande utskrivning samt förhör vid domstol angående å sinnessjukhus intagna personer. Vid sådan handläggning skulle enligt förslaget medicinalstyrelsen jämlikt 2 § i detsamma bestå av — förutom chefen för den byrå, till vars handläggning ärendet hör, samt ytterligare en byråchef, i vars ställe dock generaldirektören själv kunde inträda — en av psykiatrerna i medicinalstyrelsens vetenskapliga råd ävensom två av Konungen särskilt utsedda lekmanaledamöter. Till nämnda psykiatrer skall enligt redan gällande föreskrifter för varje inställelse utgå ett arvode av 40 kronor eller, om ifrågavarande psykiater åtnjuter särskilt årsarvode, ett arvode av 30 kronor. För de båda lekmanaledamöterna har jämväl ett arvode av 40 kronor för varje inställelse ansetts böra bestämmas.

Jämlikt riksdagens numera fattade beslut i fråga om sagda lagförslag skola berörda ärenden handläggas av en särskild nämnd (sinnessjuknämnden), bestående av fem ledamöter, varav chefen för medicinalstyrelsen skall vara självskriven. Av övriga ledamöter skola två vara i sinnessjukvård särskilt kunniga läkare och en vara eller hava varit ordinarie innehavare av domarämbete. Vid sådant förhållande torde riksdagen icke nu böra yttra sig i arvodesfrågan utan lärer därmed kunna anstå, tills frågan ånyo upptages till prövning från Eders Kungl. Maj:ts sida. I detta sammanhang vill riksdagen hava uttalat, att riksdagen icke tagit ståndpunkt till frågan om ersättning till en föredragande för förenämnda ärenden.

I meromnämnda lagförslag har förutsatts, att större sinnessjukhus skulle uppdelas på flera avdelningar med särskilda sjukvårdsläkare. Frågan om en sådan uppdelning har, såsom i propositionen erinrats, i ett speciellt fall förut varit föremål för riksdagens prövning, varvid riksdagen, med hänsyn till att förslaget till lag om vård av sinnessjuka då icke prövats, avslög Eders Kungl. Maj:ts framställning i ämnet. Ehuru riksdagen numera, då spörsmålet i fråga upptages helt generellt, lika med departementschefen anser, att nya överläkartjänster böra inrättas vid de större av statens sinnessjukhus, har riksdagen dock icke kunnat ansluta sig till departementschefens mening, att de ifrågasatta nya tjänsterna böra i lönehänseende fullt likställas med överläkare av 2:a klass, vilka senare handhava såväl sjukvårdsledningen som den administrativa ledningen vid respektive hospital.

Lämpligheten av den förordade indragningen av sekreterarbefattningarna hos direktionerna har riksdagen ansett likaledes kunna ifrågasättas. Av skäl,

medicinalstyrelsen i denna fråga anført, synes riksdagen fog föreligga för att den nuvarande anordningen bibehålles.

Vad vidare angår spörsmålet om traktamentsersättning åt direktionsledamöter, delar riksdagen den i förberörda motion framförda meningen, att sådan ledamot, vilken för deltagande i direktionssammanträde eller för inställelse vid anstalt, som i direktionens ärenden eljest påkallas, icke äger uppbära traktamentsersättning enligt allmänna resereglementet, bör erhålla visst dagtraktamente.

Enligt Eders Kungl. Maj:ts nu förevarande förslag skulle befattningarna såsom syssloman av 1:a, 2:a och 3:e klass i samband med sinnessjuklagens trädande i kraft den 1 juli 1931 upptagas under de ändrade benämningarna intendent av 1:a, 2:a och 3:e klass. I likhet med vad 1902 års löneregleringskommitté på sin tid beträffande denna fråga ansåg, har riksdagen icke funnit bärande skäl föreligga för förändringarna ifråga.

Under hänvisning till vad sålunda anförts, får riksdagen anmäla, att riksdagen

dels föreskrivit, att vad i gällande avlöningsbestämmelser eller eljest av riksdagen godkända stadganden finnes föreskrivet beträffande statens hospital och asyler skall från och med den 1 januari 1931 avse statens sinnessjukhus;

dels beslutat, att nu befintliga befattningar såsom hospitalsläkare av 1:a och 2:a klass skola från och med den 1 januari 1931 upptagas under de ändrade benämningarna förste och andre läkare;

dels ock godkänt följande stadganden att, utöver av 1925 års riksdag godkända särskilda bestämmelser beträffande tjänstemän vid ifrågavarande anstalter, från och med den 1 januari 1931 lända till efterrättelse beträffande bemälda tjänstemän, nämligen:

»Vid sinnessjukhus anställd befattningshavare, som åtnjuter tjänstebostad, må icke där mot betalning till vård mottaga sinnessjuk eller sinnesslö.

Läkare eller syssloman, som icke åtnjuter tjänstebostad, är pliktig att vara boende i närheten av vederbörande sinnessjukhus.»

Stockholm den 5 juni 1929.

Med undersätlig vördnad.